

mindelighed være det samme, og navnlig kunne de, der have Privilegier, ei ved disse erholde en større Ret, da disse Privilegier ikke ere exclusive og ikke have villet betage Regjeringens Ret til, naar den fandt det tjenligt, ogsaa at give lige Privilegier til Andre, ja at give hele Møllenæringen aldeles fri, naturligviis med den Indskrænkning, som de yderst faa monopoliserede Møllers Rettigheder heri gjør. Ligesom privilegerede Møller gives der andre privilegerede Næringsbrug f. Ex. Gjæstgiverier, Kroer, Farverier o. s. v., men man har aldrig draget i Tvivl, at Regjeringen ikke ligesuldt skulde være berettiget til at give saa Mange, som den fandt det tjenligt eller Alle, lignende Privilegier eller Rettigheder. Det er saaledes klart for de Fleste af os, at Møllerne intet Krav have paa Erstatning, om den lovgivende Magt finder sig foranlediget til aldeles at frigive Møllenæringen. En ganske anden Sag er det, at Billighedshensyn byde med den største Barmhæd at behandle saadanne Forhold, som saa væsentlig berøre en talrig og vigtig Klasse af Statens Borgere, og det saa meget mere, som Møllenæringens Frigivelse ikke blot kan have Indflydelse for Møllerne selv, men ogsaa for Alle dem, der paa en eller anden Maade i Møllenæringen ere interesserede, navnlig alle Panthavere i Mølleieendomme; men vistnok kan dette Hensyn ikke gjøres gjældende saa stærkt, at Alt for det Første skulde blive ved det Gamle, og vi kunne i den Anledning henholde os til hvad Regjeringen i Motiverne har anført. Det vilde maaskee ogsaa være det, som tjente Møllerne mindst. Den nærværende Tilstand er for Møllerne ingenlunde ønskelig; Bevillingsvæsenet har i det Hele saa mange Misligheder, og en Møller kan saa godt som aldrig vide, om der ikke efter de temmelig laze Bestemmelser om Beviis for Mølletriang i Forordningen af 3:ie Juni 1825 § 8 bliver opført en Mølle i Nærheden, ligesom Møllerne ogsaa idelig ere udsatte for at lide Tab ved Opsørelsen af Grynsmøller, der skade dem ikke blot ved Grynmalningen, men ved al anden Slags Malning, som det er vanskeligt at forhindre finder Sted paa en alene til Grynmalning berettiget Mølle, og hertil kommer den Erfaring, at en Mølle,

der i nogle Aar har havt Ret til Grynmalning, snart faaer Ret til al Slags Malning. Det er ogsaa de ovenberørte Billighedshensyn, som have bevæget Regjeringen til ikke strax at udsætte Møllerne for de Ulemper, som en viedliffelig Frigivelse af Møllenæringen muligviis vilde kunne medføre, men derimod at fastsætte en vis Overgangsperiode, hvori der er givet Møllerne Leilighed til at forberede sig paa at møde den Concurrence, som Nærings Frigivelse vil medføre. Denne Overgangsperiode har Udvalget fastsat til 5 Aar. Udvalget erkjender Rigtigheden af det Princip, hvorfra Regjeringen er gaaet ud, men veies imidlertid samtlige Interesser mod hinanden, antager Udvalget, at man bør bestemme en meget længere Tid, og at nogle andre mindre vigtige Forandringer i Lovudkastet i Møllernes Interesse bør finde Sted. Disse Rempelser ville træde frem ved Behandlingen af de enkelte Paragrapher.

Medundertegnede Johansen og Schytte have vel ikke aldeles kunnet tiltræde alle de i forestaaende Motivering udtalte Sætninger, men da det hele Udvalg er kommen til Enighed om Resultatet og de endelige Indstillinger, have vi ikke fundet det nødvendigt herom videre at ytre os.

Hvad idvrigt angaaer de til Udvalget afgivne Andragender fra flere Møllere i Landets forskjellige Egne, da har Udvalget taget dem i den nøieste Overveielse; men de indeholde intet yderligere Bidrag til Rettsforholdets Bedømmelse, ligesaa lidt som nogen hidtil ufsendt Oplysning angaaende de faktiske Forhold, der kunde influere paa Udvalgets Anskuelse af Sagen. De ere vistnok fornemmeligt udsprungne fra en for vidt dreven Frygt for den ødelæggende Indflydelse, Loven vil faae paa deres Livsstilling, idet de, overvurderende den nuværende, tidligere kun lidet yndede, høist precære Tilstand, ikke have tillagt de dem i Overgangsperioden ved den foreslaaede Lov givne Begunstigelser tilberlig Vægt; men, hvorledes dette nu end forholder sig, er det hele Udvalg enigt i, at Møllerne, naar Lovudkastet med de Forandringer, vi have foreslaaet, bliver til Lov, ville være langt bedre tjente, end med den hidtilværende Tilstand. Det er Udvalget en Til-